

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 2645

гр. София, 09.05.2016 г.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20
състав**, в закрито заседание на 09.05.2016 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

като разгледа дело номер **1940** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК и чл. 124 и следващите от ГПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Постъпила е искова молба от Н. Ц. К., срещу Българската народна банка, с искане до съда, на основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ да осъди Българска народна банка да му заплати сума в размер на 8627.97лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди - лихва за забавено изплащане на гарантираните вземания за периода от 30.06. 2014г.до 04.12.2014г., изчислена върху максималния размер на гарантираните влогове- 196000.00лв.,вследствие на неправомерно бездействие на Българска народна банка да изпълни задължения, произтичащи от приложимото с директен ефект право на ЕС в областта на изплащане на гарантирани депозити. Кумулативно ищецът претендира и сумата в размер на 2000 лв.,ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното им изплащане, представляваща обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди-болки и страдания, в сочения период от незаконосъобразното бездействие на ответника.

Ответникът БНБ, чрез представител по пълномощие адв.М. В., в депозиран отговор на исковата молба, поддържа нередовност на исковата молба, оспорва допустимостта и основателността на исковата претенция. Претендира присъждане на разноски в производството, съгласно списък.

Съдът намира така подадената искова молба за недопустима поради липса на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

За да възникне право на искане за обезщетение по чл. 203 - 207 АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки: 1. вреда - имуществена или неимуществена (реално причинена или пропусната полза); 2.

незаконосъобразен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, като същите задължително трябва да бъдат при и по повод изпълнение на административна дейност; 3. изпълнение на административна дейност, т.е. вредата да е настъпила от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на органа или длъжностното лице при или по повод изпълнение на административна дейност и 4. пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и настъпилата вреда.

Легалната дефиниция на понятието „административен орган” се съдържа в § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на АПК, съгласно която „административен орган” е органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон.

БНБ не принадлежи към системата на изпълнителната власт. Органите на изпълнителната власт са посочени в чл. 19 от Закона за администрацията, като сред тях не е посочена БНБ. Действително, съгласно чл. 19, ал. 4, т. 5 от Закона за администрацията за органи на изпълнителната власт се считат и ръководителите на държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт. Безспорно е, че дейността на Българската народна банка се регламентира със закон, но същата няма функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт. Съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за Българската народна банка основна цел на Българската народна банка е да поддържа ценовата стабилност чрез осигуряване стабилността на националната парична единица и провеждане на парична политика в съответствие с изискванията на този закон. Българската народна банка съдейства за създаването и функционирането на ефективни платежни системи и осъществява надзор върху тях (чл. 2, ал. 4), Българската народна банка има изключителното право да емитира банкноти и монети в страната (чл. 2, ал. 5), Българската народна банка регулира и осъществява надзор върху дейността на другите банки в страната с оглед поддържане стабилността на банковата система и защита интересите на вложителите (чл. 2, ал. 6). Следователно, Българската народна банка не може да се определи като орган на изпълнителната власт.

Бездействието на БНБ, което се иска да бъде установено от ищеца от съда в настоящото производство е определено като неизпълнение на задължение, директно произтичащо посочените по-горе разпоредби на ЗБНБ и ЗКИ. Според чл. 16, т. 15 от ЗБНБ, Управителният съвет на БНБ издава, отказва издаване и отнема лицензи на банки, на оператори на платежни системи, на платежни институции и на дружества за електронни пари при условия и по ред, определени със закон. Съгласно чл. 23 от закона за гарантиране на влоговете в банките, фондът изплаща задължения на съответната банка към нейни вложители до гарантираните размери, когато Българската народна банка е отнела издадената лицензия за банкова дейност на търговската банка.

Бездействието на БНБ, което се иска да бъде установено от ищеца от съда в настоящото производство е определено като неизпълнение на задължение, директно произтичащо от чл. 1, пар. 3, б. i от Директива 94/19 ЕО. Посочено е, че според тази разпоредба БНБ е следвало да предприеме действия в петдневен срок, които да дадат възможност на вложителите в [фирма] да получат достъп до гарантираната част от депозитите си в тази банка. Според чл. 16, т. 15 от ЗБНБ, Управителният съвет на БНБ издава, отказва издаване и отнема лицензи на банки, на оператори на платежни

системи, на платежни институции и на дружества за електронни пари при условия и по ред, определени със закон. Съгласно чл. 23 от закона за гарантиране на влоговете в банките, фондът изплаща задължения на съответната банка към нейни вложители до гарантираните размери, когато Българската народна банка е отнела издадената лицензия за банкова дейност на търговската банка.

Следователно, се иска установяване на бездействие на БНБ, което бездействие от нейна страна е по отношение на друга търговска банка. Взаимоотношението на БНБ с останалите банки е регламентирано в чл. 41 от Закона за Българската народна банка, като съгласно посочения текст тя определя с наредба задължителните минимални резерви, които банките са длъжни да поддържат при нея, метода за изчисляването им, както и условията и случаите за плащане на лихва върху тях, утвърждава с наредба други условия и изисквания за поддържане стабилността на кредитната система. В този случай съдът намира, че взаимоотношенията на БНБ с останалите банки по никакъв начин не биха могли да се определят като такива по повод изпълнение на административна дейност на БНБ и не биха могли да послужат като основание за претендиране на отговорността по БНБ по реда на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Отнемането на лиценза на дадена кредитна институция безспорно може да бъде оспорено пред Върховния Административен Съд. Издаването на административен акт по отнемането на лиценза от страна на БНБ не е свързано с определен срок и зависи изцяло от проверките, които ще се извършат от страна на БНБ в кредитната институция. Те са свързани с общото ѝ икономическо състояние и капиталовата ѝ адекватност. От тази гледна точка е неоснователно позоваването на чл. 1, пар. 3, т. i от Директива 94/19 ЕО, защото тази разпоредба дава понятие за това какво е неналичен депозит. В тази връзка компетентните органи следва да установят дали са налице дължими и платими депозити, които не са бил платени от кредитна институция, съгласно правните и договорни условия. При положение, че се установят тези условия, това няма да бъде автоматично основание за отнемане на лиценза, а може да е предпоставка за налагане на санкции, различни от отнемането на лиценза. Това е така, защото неизплащането на депозитите може да се дължи на причини, които не биха дали възможност на БНБ да упражни правомощията си по налагане на тази най-тежка мярка, спрямо кредитната институция. Единствено отнемането на лиценза е условие, за да може фондът за гарантиране на влоговете да пристъпи към изплащането на депозитите, но както беше посочено, това не би могло да стане до пет работни дни. Тълкуването на разпоредбата на чл. 1, пар. 3, б. i от Директива 94/19 ЕО не дава възможност да се направят изводи в тази насока.

Ето защо не може да се приеме през времето, до отнемане на лиценза на [фирма] е налице бездействие от страна на БНБ, по нейно задължение като административен орган, произтичащо пряко от нормативен акт и свързано с извършвана от нея изпълнително-разпоредителна дейност.

По изложените съображения, настоящият съдебен състав намира, че не са налице предпоставките за приложимост на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, доколкото допустимостта за прилагането на посочения текст предполага и изисква наличието на вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. В разглеждания казус БНБ не е бездействала в качеството си на административен орган,

във връзка със законово регламентирани задължения, отнасящи се до изпълнително-разпоредителната дейност. В този смисъл е и константната практика на ВАС - Определение № 9436 от 14.09.2015 г. на ВАС по адм. д. № 9670/2015 г., VIII отделение, Определение № 526 от 18.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 12650/2015 г., IV отделение, Определение № 533 от 18.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 14387/2015 г., VII отделение, Определение № 12099 от 13.11.2015 г. на ВАС по адм. д. № 12368/2015 г., IV отделение и др.

Предвид изхода на спора и на основание чл.78,ал.4 ГПК разноски се следват само на ответника. Такива своевременно са поискани от него в представения на 27.04.2016г. отговор на исковата молба и са в доказан размер на сума 1629.60 лева с ДДС за договорено и заплатено по банков път адвокатско възнаграждение за настоящата съдебна инстанция, поради което съдът дължи присъждането им.

Така мотивиран и на основание чл. 159, т. 1 от АПК, Административен съд София –град, I отделение, 20 състав,

О П Р Е Д Е Л И:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ исковата молба, вх.№ 5213/25.02.2016г по описа на съда, на Н. Ц. К., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], кв. Л. В,[жилищен адрес] , съдебен адрес [населено място], [улица], ет.8,офис 809 срещу Българска Н. Банка, да му заплати сума в размер на 8627.97лева, представляваща законната лихва за забавено изплащане на гарантираните влогове в размер на 196 000лева за периода от 30.06. 2014г.до 04.12.2014г., изчислена върху максималния размер на гарантираните влогове - 196 000.00лв. представляваща преки вреди, както и сумата от 2000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди-болки и страдания, вследствие на неправомерно бездействие на Българска народна банка да изпълни задължения, произтичащи от приложимото с директен ефект право на ЕС в областта на изплащане на гарантирани депозити, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното им изплащане.

ОСЪЖДА Н. Ц. К., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място],кв. Л. В,[жилищен адрес] да заплати на Българска народна банка, разноски по делото в размер на 1629.60/хиляда шестстотин двадесет и девет лв.и 60 ст. /лева.

ПРЕКРАТЯВА производството по административно дело № 1940 по описа на АССГ за 2016 г.

Преписи от настоящето определение да се изпратят на Н. Ц. К., на посочения съдебен адрес и на Българска Н. Банка.

Определението подлежи на обжалване в 7-дневен срок от съобщаването му с частна жалба пред Върховния Административен Съд на Република Б..

СЪДИЯ: